

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Pentru țărani.

Sibiu, 2 Februarie n.

Guvernul român a prezentat corpurilor legiuitoare din România un proiect de lege de mare însemnătate, care devenind lege pusă în aplicare, ceea ce credem că în curând se va întâmpla, își va aduce negreșit roadele sale binefăcătoare asupra statului român.

El legea despre răscumpărarea din partea statului român a tuturor moșiilor așa numite de mână moartă, și împărțirea lor, în loturi mai mici, la țărani din regat, — legea deci, care se îngrijește de țărani român din regat, de îmbunătățirea sortii celor mulți, cari poartă greul vieții și formează talpa țării și în România, ca și pe alte locuri.

Având în vedere, că aceste moși de mână moartă din România sunt de o estindere de peste 600 000 hectare, din cari trei părți din patru se împart în loturi mici de câte cinci hectare între țărani, e evident, că vre-o cincizeci de mii de familii țărănești din regatul român vin puse prin noua lege în starea de a fi mulțămite și fericite, pentru că își vor avea în viitor asigurat isvorul de traiu.

Principiile pe cari e întemeiată această lege, de mare însemnătate pentru țărănimea din România, sunt următoarele:

Toate moșiile, astăzi proprietăți ale persoanelor juridice, cu caracter de utilitate publică, cum sunt: așezămintele publice, eforia spitalelor civile, așezămintele brancovenești, eforia sfântului Spiridon, Academia Română, bisericile, comunele, județele, etc. trec în proprietatea statului.

Statul român plătește actualilor proprietari, ca preț de răscumpărare, o rentă perpetuă de 4%, nominală, inconvertibilă și inalienabilă, calculată astfel, ca ea să reprezinte echivalentul venitului curat actual al moșiilor trecute la stat, de care

s'au bucurat proprietarii lor în timpul din urmă. Aceasta rentă crește din 10 în 10 ani cu câte 10 procente, în curs de 40 ani.

Renta dată din partea statului are să fie întrebuițată spre același scop, în care au fost folosite până acuma venitele moșiilor răscumpărate din partea statului român.

Moșiile date în arândă vor trece în proprietatea statului român numai după expirarea contractelor de arândă.

Statul răscumpără numai părțile stabile din moșiile din întrebare, pădurile nu; asupra acestora dispun și mai departe actualii proprietari.

Moșiile trecute astfel în proprietatea statului român se parcelează în loturi de câte 5, 10, 15, 20 și 25 hectare, și se vor împărți între țărani, astfel, ca trei din patru părți de moși să cadă pe loturi numai de câte 5 hectare, iar a patra parte pe loturile celelalte mai mari. Scopul e deci, ca cât de mulți țărani să primească pământ dela stat.

Prețurile pământurilor vor fi fixate din partea autorităților publice, în special din partea consiliului superior de agricultură, conform calității pământului și regiunii în care se află.

Țăranii vor plăti prețul pământului ce li se dă în loturi mici de câte 5 hectare astfel: la punerea lor în posesiune dau 10%, iar restul îl plătesc în curs de 40 de ani, în 80 rate semestrale, cu interese de 4 la sută.

Dintre țărani doritori de a căpăta câte un loc de pământ vor fi preferiți următorii: Cei ce locuiesc pe moșia respectivă; cei ce locuiesc în vecinătate la o depărtare mai mică de 5 kilometri, și cei ce se obligă să se așezeze la locul cumpărat. Dintre acestia iarăși vor fi preferiți: veteranii războiului de neatarnare dela 1877-78, cari se ocupă cu cultivarea pământului, cei cu mai mulți copii ori nepoți, și cei ce au absolvat vre-o școală superioară agronomică.

Cei ce vin din depărtare pentru a se așeza la locul cumpărat, primesc și loc de casă, 2500 metri pătrați.

Loturile mari se plătesc astfel: la punerea în posesie 20%, iar restul în 30 ani, în 60 rate semestrale, cu interese de 4 la sută.

Nime nu poate vinde lotul cumpărat, decât numai dacă l'a plătit întreg, și nici un lot nu poate fi împărțit, nici la vânzare, nici la moștenire, dacă e numai de 5 hectare; iar părțile de peste 5 hectare pot fi împărțite numai așa, ca fiecare parte să fie cel puțin de 5 hectare. La moștenire, dacă lotul e numai de 5 hectare, el trece în proprietatea unui singur moștenitor, care răscumpără cu bani partea celorlalți.

Intențiunea statului român e deci, ca moșiile țărănești să rămână indivizibile, și să treacă dela generație la generație, în mărimea originală, ca astfel statul român să aibă o clasă țărănească stabilă, pe care să se poată răzumi, ca pe temelile cele mai bune și mai sigure ale sale, totdeauna, între ori ce împrejurări. Se pun deci bazele cele mai sănătoase pe seama României de mâine, pe care, de ce să n'o spunem, dorim și noi să o știm și să o vedem mare puternică și fericită!

Din parlament. Dieta țării e ocupată acum cu votarea unor legi mai mărunte, astfel, că discuția asupra legilor militare se va putea continua numai săptămâna viitoare. Până atunci domnul prim-ministru, contele *Khuen-Hedervary* face vizite șefilor partidelor din opoziție, pentru a se afla, pe urma pertractarilor ce le are cu ei, punctele de înțelegere, ori fac posibilă votarea legilor militare fără multă discuție. Prim-ministrul este împunericit din partea Coroanei se face opoziție unele promisiuni, și partidului lui *Justh* să-i pună în vedere prezentarea legii electorale încă în cursul anului acestuia, la toamnă, dar are și împunericirea dela Coroană de a lua măsurile cele mai energice în oasă votarea legilor militare va întâmpina de nou greutăți.

Impăratul Wilhelm a împedat un războiu.

Zilele trecute a implinit Impăratul Wilhelm al Germaniei anul al 53-lea al etății. Ziua însemnată a fost sărbătută pretutindenea în imperiul german, ba și în alte țări, în cari se află Nemți din Germania. S'a sărbăt și în Hamburg, unde municipalitatea a dat un banchet mare în onoarea împăratului german.

Primarul orașului Hamburg a rostit cu acest prilej un discours, care a produs o senzație extraordinară. El a spus între altele, că dela 1870, situația politică externă a Germaniei n'a fost așa de critică, ca în a doua jumătate a anului trecut. Atitudinea împăratului în acea epocă a fost de cea mai mare importanță pentru imperiul german și pacea depindea numai de împărat.

El a rămas atunci foarte calm, ou toate că situația politică luase la un moment dat o întorsătură foarte gravă, care ar fi putut da loc la un războiu.

Impăratul era însă conștient de răspunderea sa. Dându-l cunoaște bine situațiunea politică și-și dădea seama de consecințele pe cari ar fi putut să le aibă pentru Germania un războiu.

Impăratul avea toată încrederea în puterea armatei și a flotei și se bizuia pe ea.

De aceea: „trebuie să îngrijim, ca flota și armata noastră să poată în totdeauna corăspunde nevoilor de ori ce fel”.

Așa și-a încheiat primul din Hamburg toastul; iar cei ce au luat parte la banchet, au plecat acasă cu firma convingere, că împăratul Wilhelm a împedat în anul trecut un mare războiu!

Războiul italo-turc.

Se știe că nu de mult, că Turcia și Italia sunt pe cale de a ajunge la înțelegere și a încheia pace; dar faptele demințese știrile de natura aceasta, pentru că războiul se poartă și acum între Italieni și Turci, ou multă îndărăjire și ou schimbăcios noroc, și acuși unii, acuși alții se laudă ou raportarea victoriei asupra contrarului. Cea mai nouă știre sosită de pe câmpul de războiu e favorabilă Turcilor, și prin ea se comunică lumii întregi, că Turcii au snopit bine pe Italieni. Comunicatul trimis prin fir telegrafic la 28 Ianuarie n. din Dehribat sună astfel:

„Eri (27 Ianuarie) am isbutit să alun-găm pe Italieni din Gargareș. Lupta a început dela 25 Ianuarie după amiază și

FOIȘOARĂ.

Predică despre sârguință

de G. Fl. Presmereanu.

După înțeleptele întocmiri ale sf. noastre biserici, fiecare prăznuire religioasă are menirea să întărească rădăcina adevărilor creștinești în inima poporului nostru, care rădăcina crește și se întărește, din sămânța sănătoasă a învățăturilor evanghelice.

Și de oarece mare temelu pune biserica pe aceste adevăruri, oăci din ele răsar toate pornirile bune, născătoare de fapte bune și de fofol și pentru alții, ea ne chiamă ou glas dulce de mamă, de oăte ori oăte ou sărbătoare ne îmbie, ou prilej petrivit de învățătură și de creștere bună pe sama noastră.

De vremea, ce o petreocem ascultând slujba Dumnezească, nici n'are a ne părea rău; mai la ffoare pomenindu-se de oăte un sfânt, din ale oăruu fapte de sfințenie se hrănește sufletul nostru, pe care, dacă n'ar fi maica noastră biserică, ca să-l întărească, crește și primenească ou ffoacă oredințe, vârtejuri ispititoare ale acestei lumi de stricăciune l-ar seca.

Din viața acestor sfinți părinți, plină de virtuți și fapte alese, ne scoatem și noi

puce de viață curată creștinească, stăruitoare de aceleași frumoase însușiri, ou cari ei s'au înălțat între oetanii lor.

Dintre aceste virtuți, voesc să vă vorbesc ou despre una, prin care mai vârtos, ne putem face folositori semenilor noștri, și adevă de despre *dragostea de muncă*.

Pentruca să puteți pricepe mai bine, ce foloase isvoresc din o viață sârguincioasă, și pe de altă parte, ce osândă își agonisește omul trândav, vă rog să mă urmăriți ou încordată băgare de samă.

Cunoașteți pilda Sf. Scripturi, în care Mântuitorul ne amintește despre acel stăpân, care plecând departe, a chemat slugile sale și le-a încredințat averea sa, și care după oăte-va vreme, întorcându-să la casa sa, a oărut samă de chipul cum cei 3 servitori au chivernisit averea lor încredințată. Doi din ei au lucrat pământul dat lor în samă, în mulțind averea lor. Cel de al treilea însă și-a petreocut vremea în trândăvie, lăsând totul în părăgină.

Fărăște, oăci cei doi dintăi au fost laudați și răsplățiți, oăte vreme al treilea aspru muștrat și pedepsit.

V'am rechemat în minte această istorioară mult cuprinzătoare, pentrucă voesc să vă dovedesc, că precum stăpânul acela a purces față de slugile sale, dăruindu-i ou avere, de care apoi ei au fost constrânși a-și da samă, tot așa se va purcede și față

de noi, cari încă am fost daruiți ou fel de fel de daruri, ou pricepere la felurite meșteșuguri, de oătră Tatăl și stăpânul nostru cel ceresc. Așa și noi dară, vom avea să dăm samă de felul cum întrebuițăm și chivernisim acele daruri.

În măsură, în care vom putea arăta dobândă după capitalul (de daruri și pricepere) încredințat, ne vom putea aștepta la o răsplată cerească, care nu va întârzia.

Oăci ored că nu e de lipsă să vă mai dovedesc, oă în fața dreptului judecător nu ne putem desvinovăți pentru o viață de trândăvie, o viață perdată în desfătări, fără a o întrebuița ou folos, de pildă sub oăvânt, că nu am avut priceperea și nu am avut putința de a agonisi, pentru noi și pe sama semenilor noștri, și astfel a ne dovedi membri folositori ai corpului nostru social.

Fiecărui om i s'a dat putința a se face folositor, slujind semenilor săi, fie ou oăvântul, fie ou sfatul, sau ou fapta; e vorba numai, oă să și voim a lucra între hotarele înțelepciunilor, ce noi ni le-amales, corăspunzător priceperii date dela Dzeu.

Nu! Dzeu nu s'a arătat sgaroit ou noi, dând fiecărui putința de a lucra și a fi de folos omeniei!

Ori oăte de deschilinite ar fi darurile primite, de obligămintul muncii și de împlinirea de slujbe binefăcătoare ne ră-măne nimeni scutit.

Dzeu a făcut partaș pe fiecare din noi de acele daruri, pe cari el l-a aflat de mai potrivite, — în înțelepciunea sa, — pentru mântuirea și fericirea noastră.

Trebuie deoi să ne oprindă intristarea, văzând pe unii — sgaroiți ou ei însiși, — nefolosind priceperea și dibăciile lor, ou mai buuros petreocând vremea în o trândăvie desgustătoare și păgubitoare, atăt pentru dănași, oăte și pentru familiile lor, cari din vina lor încă sunt osândite la o viață de lipsuri.

Unde mai pui apoi, oă și sufletul are să sufere, pe urma moleșelii... de care să lasă stăpâniți în vremea de trândăvie!

Deprinderea puterilor, ce zac în noi, ne procură o desfătăre; pe oăte un traiu perdat în nelucrare, — este o adevărată plagă și pedeapsă, atăt pentru trup, dar mai vârtos pentru suflet.

Uitați-vă la animalul cel mic, ou oăte desfătăre își deprinde puterile sale în mișcările sglobii ale jocului.

Tot așa, ce bucurie petrivit oăpiul, care dă de vre un lucru, potrive cu-și arăta dibăcia în înțelepciuni, pline de veselie!

Cum dară poți tu, om în vârstă și cu judecată, sta ou mâinile în sân, în mijlocul unei lumi de ființe sârguincioase?

Nu simți și tu un bold de a lua și tu parte alături de acele, cari se ostenesco fără astămpăr, întru a-și îmbunătăți soarta?

a durat până astăzi la ameazl. Italianii au fost complect impresurați de trupele noastre. În desperarea lor Italianii au omorât trei dintre ofițerii lor superiori.

Italianii au avut 900 morți. Noi le-am luat 6 tunuri, 2 mitralieze și multe arme. 239 Italiani au fost făcuți prizonieri.

Perderile noastre se ridică la 165 morți și 98 răniți, între cari doi ofițeri.

Linia noastră de apărare e bine întărită pe toată întinderea ei. Trupele noastre se compun din 2690 soldați turci și 1300 combatanți arabi.

Șeful Sanussilor a trimis 6000 luptori spre Gargareș. Disponem de forțe suficiente și sperăm, că în lipsa vaselor italiene de război vom reuși să respingem pe italieni până în portul Tripolis.

Rămâne acum, ca știrea să se confirme. Dar după experiențele ce le avem ne așteptăm, ca aceeași știre să o dea și Italianii, dar firește, astfel, că ei sunt învingătorii, nu Turcii! Și Tripolitania e așa de departe, pentru a putea controla, care din ei spune adevărul!

Societatea „mâna neagră“.

De câțiva timp circula fel de fel de știri, care de care mai grave, în privința siguranței dinastiilor din Belgrad și Cetinje.

În Serbia mai mult de jumătate din corpul ofițeresc s'ar fi constituit, — așa se afirmă, — într-o societate secretă, organizată după modelul celor din Italia, și în special din Sicilia.

Societatea poartă numele de „mâna neagră“. Ea ar avea ramificații în Munte-negru și chiar în Novi-Bazar. Există comitete și subcomitete în toate orașele și târgurile din Serbia și Muntenegru.

Scopul conjurațiilor este să gonească în primul rând dinastia lui Karagheorghievici. Dinastia lui a devenit nesuferită, nu numai din cauza criminalului mijloc, prin care s'a urcat pe tron, dar și pentru purtarea arrogantă cu ofițerii a prințului moștenitor Alexandru. Din cauza aceasta au fost cu el provocatori și ofițerii aparținători „mânei negre“.

Conspiratorii din Muntenegru vor să alunge nu numai pe bătrânul Nichiță, ci și pe prințul moștenitor Danilo. Ce urmăresc conjurații? Se zice, că ei ar vrea să proclame, ca Chinezi, republica. Alții spun, că ei ar vrea să aducă pe tronurile unificate un prinț străin, de preferință un englez, sau italian.

Dar acesta e lucru de a doua mână; partea pozitivă a programului lor este răsturnarea celor două dinastii. De asemenea e un lucru sigur, că prințul Alexandru este foarte rău văzut și de civili, nu numai de militari.

Din cauza aceasta tatăl său n'a putut să-l facă să fie inspector general al armatei. Amicii lui au auzit și poleit pilula, explicând nenumirea lui pe baza prea fragedei lui vârste, și prin armare a lipsei de experiență în cele militare.

După cum rezultă deci din cele espuse, situațiunea a devenit foarte gravă în cele două regate slave. Mai gravă cu atât mai tare, cu cât guvernul din Belgrad nu știe cum să întimpine pericolul ce vede că se desingnează tot mai amenințător pe orizont. Ar fi o mână de fer, care să birue „mâna neagră“, aceea a mi-

și stăricica lor, și e-ți oțeli sufletul, în focul muncii desfășurate, în folosul semenilor lor, și al unor îndeletniciri sârguincioase?

Dacă fața ta întru atât s'a învârtoșat, înocă nici rușinea nu-și mai zugrăvește culoarea sa pe dânaș, privește ce aer de mulțămire, mândrie, tradesză ochii celui ce se știe cu conștiința liniștită, că și-a împlinit datoria sa, încheindu-și după cuvântul munca de peste zi.

Câtă îndestulare se coboară în sufletul său la gândul, că el se dovedește de un membru mei de folos pentru omenime, decât cei ce se istovesc în noianul plăcerilor.

Nu fiți dară șgârcoți cu voi înșivă. Nu cruțați sudoarea feții voastre, când e vorba a vă bucura de o fericire îndoită.

Doară băgați de seamă, că întru cât nu ne îndemnăm la lucru, pentru a ne da nouă înșine, ne lipsim și ne dăm prinși în brațele sărăciei!

Nu se pot măsura, — cum vedeți — pierderile ce ni le aduce o viață trândavă!

Cu cât mai vărtos trebuie noi să ne ferim a cădea în ghiarele ei, câtă vreme nu ne putem lăuda, că înocăm în belșug, ci abia dacă ne tărâm treiul de pe o zi pe alta!

Dacă munca e de folos și binecuvântată pentru cel ce are egonizat câte ceva, cu cât e mai de folos ea pentru cel lipsit, așa de pildă pentru mulți dintre noi!

nistrului Protioi. Dar „mâna neagră“ l-a amenințat, că-l va asasina, dacă va cuteza să încerce ceva în contra ofițerilor.

Înrăsneala conspiratorilor e atât de mare, înocă o delegațiune dintre ei s'a dus la primul-ministru Milovanovici și l-a amenințat cu moarte, dacă nu va revoca pe ofițerii permutați din capitală în provincie.

Jubileul protopopului Hermann.

— Raport special. —

Conform invitației și programului publicat în ziarul nostru mult prețuit „Telegraful Român“ din 5/18 Ianuarie 1912 Nr. 2 s'a ținut în Deș la 8/21 Ianuarie a. o. *Festivitatea jubilară* în onoarea protopresbiterului Teodor Hermann, care în anul trecut a împlinit 25 ani de când cu deplină vrednicie stă în fruntea protopresbiterului Deș.

A fost o frumoasă manifestațiune de iubire și recunoștință față de jubilarul protopop, mai cu samă azi, când vedem pe o parte din fruntașii mireni și neamului cum trag în noroiu pe alți fruntași, tot așa de binemeritați pentru națiune, sub pretextul solidarității, dar în realitate din motive personale de orgoliu.

Serbarea ar fi fost însă și mai frumoasă, dacă i se da o estensiune mai mare, invitându-se și reprezentanții confesiunilor, instituțiilor culturale și autorităților politice din loc, înaintea cărora jubilarul are mare trecere, după cum a și fost dorința generală; dar la dorința expresă a jubilarului modest, ne-am mărginit la o serbare restrânsă numai în sinul credincioșilor bisericii noastre.

Ținerea acestui jubileu a fost deci să la timpul său de către sinodul protopresbiteral, conferența preoțescă și conferența învățătorescă din acest tract, cari au stabilit și programul serbării.

În scopul acesta au ales aceste corporațiuni un comitet aranjator și au decis, ca festivitatea să se țină în mod oficios într'un sinod protopresbiteral extraordinar.

Așa s'a întâmplat, că acest comitet, îndată ce a sfârșit despre convocarea sinodului protopresbiteral extraordinar pe 8/21 Ianuarie 1912 în chestiunea înființării unei școli centrale, a și fixat ținerea jubileului la acest termen, întreprinzând programul de jubilarie între ordinea de zi a acestui sinod.

Festivitatea s'a început cu *Sfânta Liturgie* celebrată de protopopul Teodor Hermann împreună cu preoții Const. Bodea, Teod. Cotașu, Gavr. Hango și Pavel Moldovan. Răspunsurile le-a dat corul bisericesc al tinerimii gr. ort. rom. locale, sub conducerea parohianului George Măgoian jun. După *Regula* una a smvonului s'a făcut *chemarea Duhului Sfânt*, după care apoi presbiterul G. Hango, ca prezident al comitetului aranjator al acestei festivități, a rostit din ușile împărătești următoarea cuvântare:

*Iubiților frați!
Stimaților domni învățători!
Iubit popor credincios!*

Zi de sărbătoare întreită sărbăm noi astăzi, iubiților ascultători. Zi de sărbătoare întreită, pentrucă întâi sărbăm Dumineca după Botezul Domnului nostru Iisus Cristos, care ni-a dat poruncă să ne curățim de păcate prin Taina Sfântului Botez și prin Taina Poștinței, deși El n'a avut trebuință de acel botez căci este

Noi — pot zice — chiar și viitorul numai prin o viață de muncă, pentru procurarea bunurilor de cari ne-au lipsit vremile de urgie, ni-l putem asigura, în marea de neamuri străine și dușmane nouă.

Viața Mântuitorului ne dă o pildă frumoasă de viață petrecută în lucrare neobosită.

Cât nu putem apoi învăța, din buna rânduală și împărțală, ce se vede stăpânind în întreagă lucrarea sa mântuitoare.

Și tocmai această chibzuită împărțală, este ceea ce ne lipsește nouă: prioseperea de a îndeplini totul cu judecată înțeleaptă, la vremea sa și cu cumpăt.

Nu ne putem noi plânge, — ce e drept, — că nu ostenim în deajuns, muncind; dar ceea ce ne lipsește, și la ceea ce trebuie să ne dădăm, — chiar și de ar fi vorba, a ne lua după străini, — este prioseperea de a dobândi — de pildă — din peteouțul nostru de pământ atât cu cât să putem face față multelor lipsuri, și pe lângă aceasta să ne întărim și asigurăm egoniseala noastră pe seama urmașilor, și deci și a neamului nostru.

Dar peteouțul de pământ, ori cât ți-ai încorda puterile, nu-ți răsplătește osteneală cheltuită, dacă nu vei învăța să-l știi despăgubi pentru pierderile, ce are să le sufere după un șir osorecare de ani, dacă nu vom ști să-l împrăștiăm și întoarce îndărăt materiile, ce se împrăzesc prin culegerea recoltei.

(Va urma).

fără de păcat; apoi sărbăm Dumineca obișnuită, întru amintirea Invierii lui din morți, ca om, căci ca Dumnezeu este nemuritor, prin ce ni-a garantat și nouă învierea cu trupul, căci sufletul ne este nemuritor, învierea la o viață vecinică fericită dincolo de mormânt, pentru toți cei ce în viața aceasta vom împlini poruncile Lui. Dar în urmă mai sărbăm astăzi, iubiților ascultători, înocă și o altă zi de sărbătoare, zi de sărbătoare ocazională: sărbătoarea *recunoștinței*, sărbătoarea zilei de bucurie și de veselie, pentrucă ni se dă ocaziune binevenită, să ne exprimăm în mod solemn sentimentele de stimă și de iubire față de șeful nostru tractual P. O. D. Teodor Hermann, care în anul trecut 1911, a împlinit un pătrar de veac, adică 25 de ani, de când cu atâta vrednicie stă în fruntea acestui tract Deș ca protopresbiter. Și sărbăm ziua aceasta nu din obiceiul convențional rece, ci din inimă curată și din suflet curat, pătruși fiind cu toții de vrednicia jubilarului, care în acest pătrar de veac cu atâta vrednicie a stat în fruntea acestui protopresbiterat.

Sunt puțini acești 25 de ani în viața unui popor, dar sunt mulți în viața unui om. Dar sunt mulți chiar și în viața unui popor, dacă împr-jurările între cari trăiește sunt grele; și așa cu atât mai mulți sunt în viața unui om, care între astfel de împrejurări a fost pus în fruntea lui, ca să-l conducă la limanul mântuirii, scotându-l din întunecul neștiinței și ducându-l la lumină, ca să ocupe și el un loc de cinste între popoarele mai favorizate de soarte, cari merg în fruntea omenimii.

Și între astfel de împrejurări grele a fost pus în fruntea acestui tract și preonoratul și mult iubitul nostru șef tractual Teodor Hermann, și cu bucurie putem constata, că totdeauna a stat la postul său ca stăuca de granit, pe care valurile mării nu o pot măcina; ca un far luminos, pe care nici noaptea cea mai întunecoasă și nici norii cei mai grei nu l-au putut deprima, ba mai mult a fost ca un soare în mijlocul nostru, răspândind lumină și căldură dătătoare de viață în jurul său, pretutindenea și în toate instituțiunile bisericii noastre, unde a fost pus ca să lucreze.

Au trecut 25 de ani, de când a fost primit în mijlocul nostru și în fruntea noastră, și mărturisesc, că avem oare care neîncredere, dar nu din considerațiuni față de calitățile lui personale eminente, ci din alte considerațiuni; — dar în decursul acestui pătrar de veac, foarte greu pentru biserica noastră, și mai cu seamă pentru școlile noastre din acest protopresbiterat, toată neîncrederea a dispărut, căci toate dorințele posibile, întru cât au stărnit dela el, ni s'au împlinit, stima față de el ne-a crescut și în locul neîncrederei și rezervei de odinioară ni s'a sălășluit în inimă cea mai deasăvărsită iubire.

Ba mai mult, prin calitățile lui personale eminente și-a știut câștiga o deosebită stimă și autoritate și înaintea străinilor, așa, că din stima și autoritatea aceasta foarte mult s'a revărsat și asupra bisericii noastre, atât de mult desconsiderate până aci din partea acolora.

Deoi se cuvine, ca în ziua de azi să ne bucurăm și să ne veselim în mod deosebit nu numai în sufletele și inimile noastre în mod tăcut, ci arătându-și și în afară pe căi putem cele mai călduroase semne vizibile de iubire și recunoștință. Dar mai pe sus de toate trebuie să mulțămim preabunului și atotputernicului Dumnezeu, că ne-a învrednicit să avem un astfel de conducător înțelept, care cu atâta dibăcie a condus naia bisericii noastre din aceste părți printre atâtea stănci și furtune la limanul mântuirii, și apoi să-l rugăm din nou, ca să ni-l țină încă mulți ani în fruntea noastră, spre mărirea bisericii, spre binele poporului și spre folosul patriei, în pace, întreg, cinstit și sănătos.

Îr acum invit pe frații preoți și învățători, ca să-i predea aici în sfânta biserică modestele noastre obiceiuri de suverine, cele două tablouri cu portretele preoților și învățătorilor, ca semne vizibile ale iubirei ce-i păstrăm și spre aducere aminte de modestii lucrători împreună cu el în via Domnului. Apoi vom intona cu toții cântarea de laudă și preamărire adresată Părintelui cereș, Doxologia cea mare, în semu de mulțămire, că ne-a învrednicit să ajungem la pace această zi de bucurie și veselie, soulându ne înaintea celui încărunit și cinstind fața celui îmbătrânit în lupte grele de un pătrar de veac pentru biserică și neam. (Levit. XII. 32). Cea mai mare recunoștință și răsplată o va primi însă dela bunul Dumnezeu, căruia i se cuvine cinste și mărirea în veacii veacilor, Amin!

Cuvântarea a fost des întreruptă de aclamațiuni însufletele adresa jubilarului.

După cuvântarea aceasta par. T. Cotașu a predat protopresbiterului tabloul cu

portretele tuturor preoților din tract, în mijloc cu portretul jubilarului. Predarea s'a făcut însoțită de o cuvântare mai lungă, în care oratorul în cuvinte alese a făcut o paralelă între starea tractului înainte cu 25 ani și între cea de acum, accentuând meritele cele mari și multe ale jubilarului și constatând un progres foarte mare în toată privințe, ceea ce trebuie să ne uimească, dacă privim la greutățile enorme, ce a avut de învin.

Cea mai adăocă impresiune a fă ut însă asupra publicului numeros ascultătoriu, când oratorul a tras paralelă între casa de rugăciune, de scânduri, fără turn, și numai cu un clopot atârnat se arat între doi stă pi de lemn, de acum 25, ani și între biserica mărețată de azi, din parohia centrală Deș, care fără un protopop-paroh, model ca jubilarul, nici când nu s'ar fi putut ridica. Pentru a ilustra s'a și pus pe tabloul preoților fotografiile ambelor locașuri dumnezeiești.

La sfârșitul cuvântării măduoase și cu avânt roștite publicul a izbucnit în urări entuziaste la adresa jubilarului.

A urmat apoi predarea tabloului cu portretele învățătorilor tractuali, din partea învățătorului Vart. Făroș, însoțită iarăși de o cuvântare frumoasă, în care oratorul în cuvinte alese schițează activitatea uriașă pe terenul școlar a jubilarului. La sfârșitul acesteia publicul de nou și călduros aclamăză strigându: Să trăiască!

Acestor cuvântări a răspuns jubilarul într'o cuvântare clasică, plină de emoțiuni, care a stors lacrimi de bucurie din ochii ascultătorilor. Ideile conducătoare ale cuvântării au fost, că pentru croirea unei sorți mai bune bisericești se recer: împlinirea conștiințioasă a datorinței, ajutorul lui Dumnezeu, câștigat prin încredere firmă în El și prin rugăciune stăruitoare, muncă consecventă, sistematică și neîntreruptă, disciplină, iubire și bunăînțelegere reciprocă între turmă și păstoriu, abnegațiune și devotament apostolic, izvorât din o învăpăiată iubire față de sfânta noastră biserică!

A mulțămim apoi prevedinței divine, preoților și învățătorimii pentru ajutorul ce i-l-au dat în activitatea sa cerându-le sprijinul și în viitor. A mulțămim preoților și învățătorilor pentru frumoasa manifestațiune de iubire, ce i s'a adus și pentru simbolisarea acestei iubiri prin tablourile, cari i s'au predat.

Ascultătorii au erupt de nou în călduroase „Să trăiască!“

După răspunsul serbătoritului s'a cântat *Doxologia cea mare*, în semu de mulțămire lui Dumnezeu, ca ni s'a dat să jungem aceasta zi de bucurie și de veselie, înununată de roadele bogate ale activității înțelepte și zelose a jubilarului.

Serbarea s'a continuat apoi în școală, unde după deschiderea sinodului protopresbiteral extraordinar prin protopresbiter s'a cântat „Împărate cereș“, s'a făcut constituirea biroului, prin aclamarea de notariu a par. Gavril Miu și de bărbăți de încredere a preoților Const. Bodea și G. Hango, apoi jubilarul a fost felicitat oficios din partea parohului Aug. Bodea, în numele protopresbiteratului și a corporațiilor din tract, care totodată a propus și sinodul a primit unanm și cu entuziasm, ca fondul protopresbiteral pentru salarisarea protopresbiterului să poarte de acum înainte numele de „Teodor Hermann“, ca astfel să se eternizeze numele jubilarului. Apoi l-a felicitat parohianul Greg. Sândeau, ofi. de bancă la Someșana, în numele parohienilor și al corporațiilor parohiale din loc, și în urmă corahianul George Măgoian junior în numele corahienilor din parohie.

Taturor acestora a răspuns serbătoritul în termeni aleși și cu lacrimi de mulțămire în ochi, acoperite fiind și aceste cuvântări cu șgomotoare: Să trăiască! isvorite din inimă curată și din dragoste adevărată față de jubilar.

Apoi a urmat la ordinea zilei singurul obiect pentru a cărui tractare a fost convocat acest sinod: *Înființarea unei școli centrale elementare confesionale gr.-or rom. cu sediul în Deș*. În privința aceasta, la propunerea avocatului Dr. Aug. Bodea, s'a decis, ca obiectul acesta să se transpună spre tractare la școladele parohiale din tract, pentru aflarea și asigurarea mijloacelor, din cari s'ar putea susține școala centrală.

Termenite acestea sinodul s'a încheiat prin o cuvântare a presidentului și s'a cântat: „Bine ești cuvântat Cristoase Dumnezeu nostru.“

După terminarea sinodului colegiul preoțesc tractual și-a ales membri clericali la sinodul protopresbiteral pe noul period, apoi a ținut ședință șcaunul protopresbiteral în care s'au tractat patru procese divorțiale.

De aici am mers la locuința jubilarului, unde a fost felicitat din partea mai multor particulari, și unde soția sa Rayeca

năso. Capșa i-a dat de cadou un orologiu de aur și un lanț de aur, apoi fiul său Victor o măsuță de salon cu un serviciu de fumet și în urmă fitea-sa Aurelia și soțul ei adv. Dr. Aug. Bodea un serviciu de argint de scris.

Festivitatea s'a încheiat cu un prânz comun (banchet) în Hotelul Europa, unde primul toast l-a ridicat jubilatului pentru I. P. S. Domn arhiep. și metropolit Ioan Meșianu; al doilea și al treilea toast a fost ridicat de par. Zah. Mann și de clericul abv. și ascult. de drept. Gavr. Lador în onoarea serbătoritului; al patrulea de par. Victor Cupșa în onoarea familiei jubilatului; iar al cincilea l'a ridicat presb. G. Hango în onoarea celor ce au luat parte prin scrisori și în persoană la serbare. Într-un și după aceste toast, s'au mai ridicat și altele, care de care mai avântate, respuzând ales și emoționat jubilatului la toți mulțămind călduros tuturor, cari l'au jubilat și felicitat.

Dintre multele epistole și telegrame de felicitare amintim pe cele sosite dela I. P. S. Domn arhiep. și metropolit Ioan Meșianu și dela P. S. Domn episcop Dr. Miron E. Cristea cari se remarcă și prin cuprinsul lor bogat în idei frumoase și pline de elogi la adresa jubilatului.

Aește și multe alte felicitări, sosite mai de timpuriu, s'au cetit prin presb. G. Hango în ședința sinodului protopresbiterial, iar celea sosite ulterior, tot prin el, la banchet.

A fost o impunătoare serbătoare a muncii prestate cu zel, înțelepciune și devotament în via Domnului. Dece bunul Dumnezeu ca jubilatului să ajungă și jubileul de 50 ani, cel puțin cu aceeași mulțămire sufletească, cu care i s'a serbat cel de acum, de 25 ani, fiind și atunci în pace, întreg, cinstit și sănătos, drept îndreptând și atunci cuvântul adevărului!

La mulți ani!

Gavril Hango
presbiter.

Dela „Reuniunea sodalilor rom. din Cluj“.

Convocare.

În înțelesul §. 13 din statute avem onoare a convoca prin aceasta pe toți domni membri onorari, fondatori, ordinari și ajutători ai „Reuniunii sodalilor români din Cluj“ la adunarea generală jubilară din prilejul împlinirii alor 40 de ani dela înființare, ce se va ține în 4 Februarie n. 1912 la orele 4 a. m. în localul reuniunii (Str. Jókai Nr. 6) cu următoarea:

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
 2. Istoricul reuniunii și raportul general al comitetului.
 3. Raportul casarului și proiectul de budget pe anul 1912.
 4. Alegerea unei comisii pentru revizuirea raportului general, examinarea socotelilor și proiectului de budget, cum și pentru înscrierea de membri noi.
 5. Alegerea comitetului pentru anul 1912.
 6. Eventuale propuneri.
 7. Închiderea adunării.
- Cluj, la 28 Ianuarie 1912.

Petru Sănmiclăușan Valentin Drăganu
secretar. prezident.

Dela sate.

Sfințirea școlii din Dâncul-mare.

În Dâncul-mare, comună în tractul Orăștiei, Duminecă, în 15 Ianuarie s'a făcut sfințirea școlii. A seestă comună nu de mult a început a se reculege, a se emancipa. Erau timpuri de grea încercare pentru ea. O cobie rea părea a o amenința, căci biserica cea veche prin ruinele ei arăta trecătorului durerea nepăsării față de tot ce e sfânt și dumnezeesc. Serviciul divin se făcea în edificiul școlii, care încă nu era pe deplin corăspanzător.

În aceste timpuri de grea cercare pentru o comună care părea a se duce pe cărările perzării, a fost ales de preot tinerul Ioan Cotruș, care nu a cruțat nimic pentru ridicarea parohiei sale la treapta pe care stau și alte comune cu conducători harnici și conștiți de chemarea lor.

Ca o tactică destal de laudabilă a știut acest preot să aplaneze certele dintre credincioșii săi.

Din certăreți a făcut oameni de muncă așa, că trei ani după alegerea sa de preot în mijlocul comunei se vede ridicată o frumoasă biserică.

Pregătiți pentru neajunsuri și greutăți, ordinul amenințător pentru închiderea școlii din pricina edificiului neorăspanzător, ne găsește gata de muncă.

În lipsa banilor oamenii luor, jertfese din ce pot, și iată că în toamna anului 1911 e ridicată nu departe de biserică o frumoasă școală, edificată după cerințele moderne.

La sfințirea acestei școlii au luat parte mai mulți preoți din jur. După actul sfințirii preotul din Valea-Sângiorzului, Eronim Ueju a ținut poporului adunat o frumoasă vorbire, în care le-a dat sfaturi pentru viață și-i îndeamnă a-și da copiii la școală, la școala lor, la școala românească.

Dupăce s'a săvârșit întreg actul sfințirii, prețimea a fost invitată la ocazia dlui preot Cotruș, unde a fost ospătată.

Străinul care în trecut ar fi văzut odată de puțin starea acestei comune, astăzi când ar cerceta o, cu drept cuvânt ar putea esclama: „Adevărate sunt cuvintele:

„Voeste și vei putea“.
„Luminează-te și vei fi“.

Ioan Olariu
preot.

NOUTĂȚI.

Din amintirile unui filo-român. Într'un număr pe e-o-nu ai foi noastre am arătat cum în 13—15 Ianuarie societatea academică „România Jună“ din Viena și a sărbătorit jubileul existenței de 4 decenii. Cu prilejul felicitărilor aduse societății jubilate am amintit, că prietenul românilor, venerabilul profesor Dr. Ioan Urban Iarnik din Praga, a ținut un călduros discurs la adresa „României Jună“. În vorbirea sa bătrânul profesor Ioan Urban Iarnik, care are un fir cu același nume, a povestit interesante amintiri din tinerețele sale. Iată câteva amănunte, care le găsim într-o foaie din Bucovina: Venerabilul profesor Iarnik își exprimă părerea de rău, că n'a voit soarta să-l dea părinții cu patru ani înainte la școală, ca să fi putut veni la „România Jună“ împreună cu Eminescu. La Viena, zice vorbitorul, „am venit cu puțin bani în buzunar și cu un sac de speranțe. Am dus nevoi grele, dar m'am mângâiat cu vorba că *prisosul strică*; cu mari greutăți am dus-o, susținându-mă din meditații rău plătite; m'am bolnăvit grav, dar pe semne n'a fost scris să mor. Am plecat la Paris cu o burasă; acolo am făcut cunoștința primului român, Constantin Giorganu. Românii m'au primit totdeauna cu dragoste, și n'am putut decât să mă revanșez. Acum sunt bătrân și pe două; — dar urmându-se firul vieții mele, nu se va rupe și firul carierii mele; încă am un urmaș, care va continua opera începută de mine: *Non omnis moriar*“, termină domnul Iarnik, zicând că oamenii se duc, dar societatea rămâne.

Statue. Prețimea unitară ardeleană a rostit o mișcare cu gând de-a înălța fostului episcop și folclorist Ioan Kriza o statue cu prilejul aniversării de 100 de ani dela nașterea lui. (Multe din cântecule adunate de Kriza din săcuime arată o pronunțată înăurire românească).

Transferat. Dl Carol Walther, consilier de finanțe, a fost transferat din Sighețul-Maramurășului la direcția de finanțe din Sibiu și înlocuit cu agendele unui director substituit.

Premiu aviatic. Împăratul Wilhelm, cum se anunță din Berlin, a pus un premiu de 50.000 mărci pentru cel mai bun motor construit de un german. Conferirea premiului se va face în 27 Ianuarie 1913.

Gazul subpământean din Ardeal. Mai multe persoane din Turda au intrat în pertractări cu consulul danez *Fleischel* privitor la exploatarea gazului subpământean din Ardeal.

Restituirea unei averi. Consiliul de război și de marină din Madrid, încredințat cu instrucțiunea afacerii *Ferrer*, a deos ca averea confiscată în urma condamnării lui Ferrer, să fie restituită moștenitorilor săi.

Răsunarea unui fost ministru. O reuniune a studenților boemi a hotărât într'una din ședințele sale din urmă să escludă din sinul său pe deputatul și fostul ministru Praschek, care era membru de onoare al societății. Motivul acestei hotărâri era împrejurarea, că Praschek a fost dat afară din partidul cehilor agrari. Studenții, deodată cu escluderea fostului ministru, i-au înapoiat și suma de bani dăruită de fostul membru onorar. Deputatul Praschek s'a revanșat îndată, și suma înapoiată de studenți a dăruit-o unei reuniuni — pentru creșterea copiilor idiști.

Pensiune. Țarul rușilor a acordat văduvei lui Tolstoi o pensie anuală de 10.000 de ruble.

Escedent bugetar. Socotelile de stat ale regatului român pe lunile Aprilie-Octombrie 1911, au fost încheiate cu un *escedent* de peste 80 milioane lei. Încasările au dat adevă suma de 289.853.823 lei și 7 bani, iar cheltuelile suma de 209.732.227 lei și 98 bani. S'a cruțat deci frumoasa sumă de 80 milioane!

Ciocnire de trenuri. Luni s'a întâmplat în gara din Macău o groznică ciocnire de trenuri, din cauza greșitei schimbări a marșului. Din gară pleoa un tren de marfă și tot pe aceeași linie se apropia și trenul de persoane, care venea dela Seghedin. Ciocnirea a fost atât de puternică, încât ambele locomotive au fost distruse complet, iar 4 vagoane ale trenului de persoane, de asemenea au fost nimicite. Ca prin minune nu s'a întâmplat nici un accident de persoane, cu toate că un bărbat și 2 fete au fost scoase de sub dărâmturi. Linia ferată pe o întindere de 50 m. este impracticabilă.

Cas de moarte. Cu adâncă durere aduce spre șire societatea de lectură „Andrei Șegana“ a elevilor din sesiunea pedagogică, că mult iubitul ei notar *L. Constantin Iencica*, pedagog c. IV, născut în Satulung la 1892, după grea suferință a trecut la cele eterne în 15/28 Ianuarie 1912. Fie-i țărâna ușoară iar memoria binecuvântată!

Rugare. Toate oficiile protopresbiterale și parohiale, cari au primit liste de colecte cu apeluri pentru fondul de zidire al bisericii noue din Mermzeu-Valeni, dela oficiul parohial de aici, și facă noi acum după un an de zile nu le-au înapoiat, sunt rugate să binevoiască fără amănare a le restitui oficiului parohial cu ori ce rezultat, ca să se poată face darea de seamă. Observ. că din 280 apeluri trimise numai vro 11 ni s'au restituit, cu și fără rezultat. Mermzeu-Valeni la 17/30 Ianuarie 1912. În numele bisericii: *Ioan Stăngu*, paroh.

Împușcat. Din Făgăraș se vestește, că haiducul *Audrei Budac*, conducătorul unei bande de hoți, a fost împușcat de jandarmi în comuna Streza-Cârțșoara.

Setea de pământ În ce măsură orește setea de pământ în Ungaria, o arată un caz întâmplat zilele acestea în comuna *Șeitin* de lângă Macău. Șeitul orfanal de acolo a pus în vânzare pământul de 76 „lanțe“ al minorului *Nicolae Beck*. S'a adunat aproape întreg satul la licitație, oferind sume însemnate. În sfârșit șapte țărani din comună au cumpărat pământul de 76 lanțe, plătind 3141 cor. de un lanț; averea întregă s'a vândut cu aproape un pătrar de milion de coroane. (În Șeitin un „lanț“ de pământ face 1200 stângini patrați). Sătenii de altfel au câștigat parale frumoase la fabricile din America; numai așa au putut să plătească un preț ne mai pomenit în țara noastră.

Înălțimea soldaților. O revistă străină a publicat de curând câteva date privitoare la înălțimea soldaților. Se știe, că vechii germani erau foarte lungi în corp. Chiar și astăzi popoarele de rasă germană sunt în general mai înalte la stat, decât rasele romanice. Conform experiențelor făcute cu ocazia săntărilor, în ziua de astăzi cei mai înalți soldați fac parte dintr'un regiment al Suediei, numit „Regimentul regelui suedez lor și goților“, — înălțimea medie a acestor militari este 1 metru și 73 centimetri. În armata din Suedia se sfilă numeroși soldați înalți de 1 metru și 90 centimetri. În imperiul german înălțimea medie a soldaților este 1.68 m., în Franța 1.63 m., în țara noastră 1.65 m. Soldații de rasă romanică sunt de obicei mici, lați în ameri și vânjoși.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace al „Reuniunii meseriașilor români sibieni“ au mai dăruit: oaspeții dela nunta coristei Reuniunii, a d-soarei Ana Vestemian cu dl *Francisc Müller*, șef monter, fiind nași dl *Ioan Imbăruș*, exped. „Foaiei Poporului“ și soția sa *Maria*, moașă, și la stăruința acestuia, 4 cor., *Demetriu Bischin*, meșinist de tors lână, 50 bani, *Ioan Stanciu*, zugrav de case (din prilejul onomasticeii), soția sa *Ana* și copiii lor *Ana*, *Mărioara*, *Victor*, *Cornel* și *Eugenia*, 2 cor., *Ioan Imbăruș*, învățător, 1 cor.; *George Lazar*, cul. tip., 20 bani, *Ioan Tatu*, paroh (Cichindeal) și soția sa *Paraschiva* n. *Borzea*, 2 cor.; *Dr. Ioan Dordea*, avocat (Oana Sibiiului), soția sa *Virginia* n. *Măcelariu* și ficele lor *Virginia* și *Zoița*, 3 cor.; *Ioan Aldea*, paroh (Petrlaca), 1 cor. și *Nicolae Frâncu*, învățăcel lăcătuș 50 bani.

Dr. Dim. Onciul bolnav. Afăm cu multă părere de rău din ziarele din București, că dl *Dr. Dimitrie Onciul*, distinsul profesor universitar și membru al Academiei Române e greu bolnav în București. Îi dorim grabnică însănătoșare.

Dinamită. Făptuitori neconșoși au spart Duminecă noaptea un vagon din gara dela Timișoara și au furat 10.000 patroane de dinamită. În dimineața următoare s'au găsit într'un șanț de lângă linia ferată 8000 din patroanele furate. Vagonul din dinamită era destinat pentru Reșița. Poliția cercetează.

Conferențe despre expoziția dela Roma. Profesorul universitar *Dr. Hampel* a ținut în muzeul național din Budapesta trei conferențe despre anticitățile din epoca împărățiilor romani, expuse la Roma. În conferența din urmă, ținută Sâmbătă, a vorbit despre monumentele din Panonia, Dacia și Mesia. Din provinciile acestea s'au expus obiecte atât din Ungaria și Austria, cât și din România. Ungaria a trimis copii de pe 30 monumente, panonice și 10 dacice. România însă, a zis conferențiarul *Hampel*, a participat cu un număr atât de însemnat, încât direcțiunea expoziției din Roma s'a simțit îndemnată a pune la dispoziția obiectelor din România o sală cu totul separată; — astfel țara românească a ieșit cu mult mai bine la iveală, decât Ungaria; România, adaugă același conferențiar, a trimis din Mesia veche mai mult de 80 de copii de pe monumente, și numeroase fotografii. Conferența învățatului profesor a făcut adâncă impresie asupra ascultătorilor.

Bioscopul Apollo din piața Hermann are tot la două zile program nou, variat și interesant. Reprezentații se dau la orele 6 și 8 seara, în zilele de lucru; iar în Dumineci și sărbători la 3, 4^{1/2}, 6 și 8. În fiecare zi cântă la reprezentație muzica militară.

Viață socială.

Concert militar. Duminecă în 4 Februarie n. se va da un mare *Concert Militar*, cu programă dintre cele mai aiese. Concertul se ține în sala mare dela „Unicum“, la mese întinse. Începutul la orele 8 seare. Intrarea 50 bani de persoană.

Mare concert. Baritonistul olandez *Thomas Denys* și celebrul pianist *Henry Wilhelmus* vor da în 8 Februarie n. 1912 un mare concert în sala dela *Unicum*. Programul cuprinde compoziții de *Brahms*, *Schubert*, *Liszt*, *Mozart*, *Schumann* și *Chopin*. Prețul de intrare: Loge 10 cor., locul prim 4 cor., al doilea 3 cor., al treilea 2 cor., loc de stat 1 cor. Bilete se vând la Librăria *Badovszky* și seara la casa. Începutul la orele 8 seara.

Concert în Deva. Corul bisericesc gror. rom. din Deva aranjează în favorul bisericii sale la 17 Februarie st. n. a. o. cu concursul muzicii militare a regimentului ces. reg. Nr. 64 din Orăștie un mare concert în nou ziditul „Teatrul Orăștie“ din Deva, sub conducerea preotului *Laur*. Curea. Începutul precis la 8 ore seare, în pauză se va juca „Călușorul“ și „Bătuta“.

Teatru.

Astăzi, Vineri, d. a. „*Doctor Klaus*“ comedie în 5 acte, iar sara „*Das süsse Mädel*“ operetă. Măne, Sâmbătă, „*Der Graf von Luxemburg*“ operetă și Duminecă, „*Bettelstudent*“ operetă. Cântă în fiecare sară tenoristul *Willy Strehl* dela „*Karltheater*“ din Viena.

Cărți și reviste.

Revista asociației generale a învățătorilor, apare lunar. Numărul mai nou din Decembrie 1911 cuprinde: Problema educației, de *V. Constantinescu*. Pentru armată și pentru învățământul primar, de *P. V. Haneș*. Mai sunt și alte nevoi, de *C. Ion*. O vizită la muzeul Casei școlilor, de *Enescu Stălpeni*. Soluții vătămătoare, de *I. Marin*. Un învățător ministru. Cărțile de curs primar. O epidemie (neachitarea abonamentelor). — În amintirea lui *Nicolae Băloescu*, de *I. Stăliu*. De Crăciun. „*Kaniterștan*“. Moș Crăciun, de *G. Viădescu*. Carte despre drepturi și datorii, de *C. Diaconescu*. Revista revistelor. Bibliografie. Informațiuni. — Abonamentul: 5 lei anual. Administrația la dl *Ilie Lupu*, *Slobozia*, Ialomița (România).

„POPORUL“
instituit de credit și cassă de schimb, societate pe acții în Săliște (Szelistye).

Convocare.

P. T. Domnii acționari ai institutului de credit și cassă de schimb „Poporul“, soc. pe acții se convoacă la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 25 Februarie st. n. 1912 la 2 ore în sala festivă a școlii din loc cu următoarea

Ordine de zi:

1. Constituirea adunării, constatarea acționarilor prezenți, a acțiilor reprezentate și a voturilor.
2. Raportul direcțiunii și al comitet. de supraveghiere.
3. Prezentarea bilanșului pro 1911 și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
4. Statorirea salarizării funcționarilor.
5. Alegerea alor 3 membri în direcțiune (§. 28 și 29).
6. Fixarea marcelor de prezență pro anul 1912.

(13) 1-1

Direcțiunea.

Domnii acționari cari doresc a lua parte la această adunare cu vot decisiv, au să depună acțiile eventual documentele de plenipotență la cassă institutului nostru cu cel puțin 48 ore înainte de deschiderea adunării (§. 17 din statute).

Pentru cazul că numărul acționarilor și al acțiilor depuse nu ar fi suficient pentru aducerea de concluze valide prin aceasta se convoacă o altă adunare generală pentru ziua de 3 Martie st. n. 1912 tot la orele 2 în sala școlii române din loc cu aceiași ordine de zi când apoi se vor aduce concluze valide fără considerare la numărul acționarilor, al acțiilor reprezentate și al voturilor.

Active.		Bilanș cu 31 Decembrie 1911.		Pasive.	
	K f		K f		K f
Cassa în număr	10,621-98	Capital societar 1600 acții à 100 cor	160,000-		
Monete	8,756-46	Fond de rezervă	10,000-		
Cambii escontate	584,306-	Fond special de rezervă	874-		
Imprumuturi ipotecare	94,682-	Fond de penziuni	400-		
Imprumuturi pe obligații cu caventi	38,372-50	Fond de binefaceri	400-	11,674-	
Imprumuturi de cont curent	65,736-92	Depuneri spre fructificare		649,357-93	
Depuneri proprii	47,277-32	Diversi creditori		3,614-86	
Acții	1,750-	Dividentă neridicată		817-54	
Mobilier	700-	Interese transitorii anticipative		12,585-54	
Interese transitorii decurs.	1,345-70	Profit curat		15,499-01	
	853,548-88			853,548-88	

Debit.		Contul Profit și Perdere.		Credit.	
	K f		K f		K f
Interese la depuneri spre fructificare	27,269-	Interese:			
Spese:		dela cambii escontate	31,294-95		
salare	4,496-01	dela imprumuturi ipotecare	7,064-87		
chirie	500-	dela imprumuturi pe obligații	2,098-10		
de birou, registre, tipărituri, porto, lumina, încălzit, etc.	2,555-81	dela imprumuturi de cont-curent	4,757-72		
Mărci de prezență	768-	dela depuneri proprii	6,102-43	54,318-07	
Contribuție:		Diferență de curs la monete		1,207-	
Dare directă	1,715-64				
10% dare după interese dep.	2,726-90				
Amortizare din mobilier	29-				
Profit curat	15,469-01				
	55,525-07				55,525-07

D. Banciu m. p., dir. executiv. Iosif Sârbu m. p., contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Nicolae Petra m. p. Nicolae Lupaș m. p. Dumitru I. Comșa m. p. Dumitru St. Herția m. p.
N. Soră m. p. Ioan D. Bârsan m. p. Ilie Popa m. p. Oprea Borcea m. p. Dumitru Ghibu sen. m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile prezente și le am aflat în regulă și în deplină consonanță cu registrele institutului

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Ioan Bratu m. p. pres. Ilie Mărtin m. p. Daniil Moisin m. p. Vasile Dădărlat m. p. Daniil Bârsan jun. m. p.
Matei C. Jiga m. p., revizor expert al „Solidarității“.

Nr. 608/1911.

(14) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III-a Lunca din protoprebiteralul Lupșa, conform rezoluțiunii consistoriale din 15 Noembrie 1911 Nr. 12921 Bis., se escrie al patrulea concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concursele, înzestrate cu documentele recerute de regulamentele în valoare, sunt a se înainta subscrisului oficiu în termenul deschiș.

Concurenții cu previa înștiințare aici, se pot prezenta în comună pentru a cânta și celebra, resp. a face cunoștință cu poporul.

Ofenbaia, 14 Ianuarie 1912.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Lupșei în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Gan
protopresbiter.

Nr. 643/1911.

(15) 3-3

Concurs.

Pre temeiul rezoluției Prea Vener Consistor de dto 2 August 1911 Nr 9393/Bis. prin aceasta se escrie concurs pentru postul de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa a II-a Blășfalău inferior în tractul Bistriței cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt jumătate din toate venitele parohiale fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Dela concurenți se cere calificatiune completă pentru parohii de clasa a II-a după cum este normată de către Prea Vener. Sinod arhidiecezan din 1910.

Reflectanți la acest post își vor înainta cererile instruite conform normelor în vigoare oficiului protopresbiteral în Beszterce Bistrița în termenul deschiș și cu prealabila încuviințare din partea protopresbiterului se pot prezenta și în parohie și la biserică spre a și arăta aptitudinile pentru acest post.

Bistrița, 8/21 Ianuarie 1912.

Oficiul protopresb. gr.-or.

Gregoriu Pletosu
protopresb.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian,

Anunț.

Se caută spre cumpărare acții de ale institutului de credit „Secășana“ din Ludoșul-mare.

Doritorii de a vinde să se adreseze la subscrișii:

Nicolae Dobrotă, paroh în Poiana.
Dumitru Stănilă, și Ioan Salomie, proprietari în Vale. 2-3

Admoniare!

Société des Papiers Abadie.

Ivindu-se în timpul din urmă diverse falsificate a marcei tuburilor noastre foarte plăcute și de toți cunoscute

RIZ ABADIE (Riz doré)

rugăm onorata noastră clientelă a fi cu atențiune la numele Abadie, de oarece falsificatele să silesc a fi cu alte numiri înlocuite. Vă sfătuim deci să fiți precauți la cumpărarea vreunei imitațiuni fără valoare, căci contra acestora vom interveni cu toate mijloacele legale permise! Société des Papiers Abadie. (124) 20-52

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Birou central, stabiliment medical:
Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 52- Director-șef

Dr. Cosmutza.

La Librăria arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare:

Album

de
brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Subsemnatul am onoare a atrage binevoitoarea atențiune publicului românesc asupra depositului meu de

piane și pianine

asortat cu instrumente din cele mai bune fabrici (**Bösendorfer, Ehrbar, Petrof, Stingl** etc.) cu prețuri de 600-2000 cor. **Armoniuri de școală** dela 200 cor. în sus.

Cu distinsă stimă: **T. Popovici,**
profesor de muzică.

(411) 13-

Sibiu, strada Cisnădiei Nrul 7.
(Vis-à-vis de hotelul *Impăratul roman.*)

Români! Replantați viile cu altoi dela firmă română!

„Mugurul“

însoțire economică, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vármegye.

Altoi de vie

calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la

Insoțirea economică

„Mugurul“

Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

(455) Material disponibil în altoi peste 17-

trei (3) milioane.

Școlile noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă.

Altoii sunt desvoltați la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condiții de plată!

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco!

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit!

Requisite de scris

se pot procura
de la

Librăria arhidiecezană